

SEURATOIMINNAN PAIKALLISTUKI

- esimerkkejä jalkapallon paikallistukihankkeista

SEURATOIMINNAN PAIKALLISTUKI

- ESIMERKKEJÄ JALKAPALLON PAIKALLISTUKIHANKKEISTA

Seuratoiminnan paikallistuki – jalkapallon esimerkkejä oppaan toteuttajat:

Jyväskylän yliopiston Master of Sport Science and Management – koulutusohjelman opiskelijat Riitta Peitsala ja Janne Väre

Työnohjaus: Marko Viitanen,
nuorisopäällikkö, Suomen Palloliitto

SISÄLLYS

Tukea seuratoiminnan tulevaisuudelle	4
Tutkimuksia ja päähavaintoja paikallistuesta	6
Talous – kulut ja tuotot	6
Paikallistuen taloudellinen merkitys	7
Hankkeiden onnistuminen	7
Seuratoiminnan paikallistuen hankemuodot 2006–2007	8
Monipuolinen hanke 6–12 v. lapset	8
Nuorten harrastehanke 13–19 v.	8
Sinettiseurahanke	8
Ohjaajien ja valmentajien osaamisen kehittäminen	8
Muu merkittävä hanke	9
Esimerkkejä jalkapalloseurojen erilaisista hankkeista	9
Jyväskylässä tytöille oma Taitokoulu	10
SiPS:ssä uskotaan monipuoliseen liikuntaan	11
Vastuuta nuorille Oriveden Tuiskussa	12
Hämeenlinnassa eroon drop-out ilmiöstä	14
TiPS:ssä kuunnellaan ja kunnioitetaan nuorten ääntä	15
Vetäjäpula sai Kuusamon ja Pudasjärven yhdistämään voimansa	16
Valmennuksellinen vallankumous Tuusulan Palloseurassa	17
Lisää kontrollia valmennukseen Salon Palloilijoissa	18
Muramen Yritys Sinettitasolle seurakehittäjän avulla	20
Perinteikäs KPV vaalii juniorityötä Sinetti tavoitteenaan	21
Sinettijärjestelmä auttaa Ylöjärven Ilvestä	22
Jalkapallo takaisin Lieksaan	23
Vertailussa pohjoismaisia lasten ja nuorten liikunnan tukimuotoja	24
Onnistumisen kulmakivet ja kompastumisen välttäminen	25
Paikallistukea vuosina 1999–2006 saaneet jalkapalloseurat	25
Lähteet	26

TUKEA SEURATOIMINNAN TULEVAISUUDELLE

Opetusministeriön kautta jaetaan Veikkauksen tulottamaa rahaa myös suoraan suomalaiselle urheiluseuralle. Nuoren Suomen hallinnoima seuratoiminnan paikallistuki tarjoaa paikallistason urheiluseuroille mahdollisuuden kehittää toimintaa. Tämän mahdollisuuden hyödyntäminen jalkapalloseurojen parissa on erittäin tärkeää.

Perusseuratoiminnan lisäksi tuen avulla on vauhditettu ja luotu seuraan aivan uusia toimintamuotoja, joita ei ilman ”alkupääomaa” olisi välttämättä yhtä suunnitelmallisesti ja rohkeasti lähdetty kokeilemaan.

Paikallistuen avulla on edistetty mm. ohjaajien ja valmentajien koulutusta, joka on tärkeä osa-alue lajin harrastuneisuuden ja laadukkaan opetuksen edistämiseksi. Tuen avulla tyttöjalkapallo on saanut ”potkua” ja suomalaiselle jalkapallokartalle on tullut aivan uusia paikkakuntia tai herätelty vuosien tauon jälkeen toimintaa.

Nuorten harraste- ja vaikuttajatoiminta, erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten jalkapallo sekä mm. lasten laadukasta valmennusta edistävä Taitokoulutoiminta on ollut tuen piirissä. Tärkein ja kokonaisuudessa vaikuttavin osa-alue on vuosien saatossa ollut tuki koko seuran laatua kehittävälle Sinettiseurahankkeelle.

Jalkapallo on saanut vuosien 1999–2006 välisenä ajanjaksona tukea yli 670 000. Viime vuonna

(syksy 2006–2007) rahaa oli jaossa poikkeuksellisesti 1 400 000 euroa, kun yleensä rahaa on ollut jaossa noin 400 000. Tästä potista jalkapallo sai tukea 293 000. Tukisummat vaihtelivat 500 ja 10 000 euron välillä. Tukeen vaikuttaa suuresti hankkeen koko (osallistuja- ja kontaktimäärät) sekä hankkeen muu vaikuttavuus. Yhteensä noin 200 jalkapalloseuraa on ollut vuosien aikana tuen piirissä. Jalkapalloseurojen aktiivisuus on tärkeää.

Ilman aktiivista hakua emme voi odottaa saavamme meille laajan harrastuneisuuden perusteella kuuluvaa osaa jaossa olevasta tukimäärästä. On myös tärkeää osoittaa päättäjille seurojen tarvitsevan tämänkaltaista suoraa tukea toiminnan kehittämiseen.

Tähän esitteeseen on koostettu 12 erilaista hanketta, jotta erilaiset hankemallit tulisivat paremmin eri seurojen tietoisuuteen ja innostus hakea tukea edelleen lisääntyisi.

Vastaavanlainen malli on tuottanut erinomaisia tuloksia mm. Ruotsissa ja Norjassa. Tukisummat ovat tosin olleet moninkertaiset. Esimerkiksi Ruotsin jalkapalloliitto on voinut jakaa viimeisen neljän vuoden aikana paikallistukea noin 10 miljoonaa euroa.

Suuri panostus on ollut poliittinen päätös, jossa Ruotsin ”Veikkauksen” voittoja on ohjattu urheiluseuratoimintaan viimeisen neljän vuoden aikana noin 100 miljoonaa euroa.

Veikkaus on tärkeä kumppani jalkapallolle ja koko suomalaiselle urheilulle. Tämäkin tukimuoto on osa Veikkauksen valtiolle tulouttamaa rahaa. Toivotaan, että Veikkaus säilyttää vahvan asemansa ja poliittiset päättäjät lunastavat lupaukset entistä paremmista tuista suomalaiselle urheiluseuratoiminnalle.

Tämänkaltainen Nuoren Suomen yhteistyössä lajiliittojen ja aluejärjestöjen kanssa hoitama tukijärjestelmä on erinomainen keino turvata seuratoiminnan tulevaisuutta. Mukavia lukuhetkiä esimerkkihankkeiden parissa ja jos joku innostaa, niin tartu mahdollisuuteen.

*Teuvo Holopainen, pääsihteeri
Suomen Palloliitto*

Lukijalle

Tässä esitteessä tarkastelemme seuratoiminnan paikallistukea yleisesti, esittelemme vuoden 2006-2007 tukimuodot ja selvitämme paikallistukea erityisesti jalkapallon näkökulmasta. Seurojen hankevastaavien haastattelukoosteiden avulla saamme kuvan miten muutamat suomalaiset jalkapalloseurat ovat hyödyntäneet tukirahaa ja miten nämä seuramat ovat kokeneet sen merkityksen seuratoiminnan kehittämisessä. Esitteessä on tehty myös vertailua Ruotsin ja Norjan vastaaviin tukimalleihin.

Nautinnollisia lukuhetkiä!

TUTKIMUKSIA JA PÄÄHAVAINTOJA PAIKALLISTUESTA

Liikunnan ja kansanterveyden edistämistätiön, LIKES:n, Lasten ja nuorten elämäntavan tutkimus yksikkö LINET, on tehnyt 2004–2005 arviointiraportin Seuratoiminnan paikallistuesta, jossa esitellään vuoden 2004 paikallistukihankkeiden toiminnallisia tuloksia. Sama säätiö arvioi ja raportoi myös paikallistukihankkeiden hakua vuosilta 2006–2007. Paikallistukihankkeiden hakuprosessi toteutetaan yhdessä Nuori Suomi ry:n, lajiliittojen ja SLU:n aluejärjestöjen kanssa.

Tässä esitteessä voidaan mainita suuntaa antavasti muutamia päähavaintoja, jotka olivat selvästi näkyvissä vuonna 2004.

TALOUS – KULUT JA TUOTOT

Paikallistukihankkeiden avulla halutaan lisätä urheiluseurojen mahdollisuuksia kehittää toimintaansa sekä aktivoida lapsia ja nuoria mukaan liikkumaan. Seurat hakevat tukea, jotta voisivat edistää seuratoimintansa jotain osa-aluetta. Hakuprosessi on melko vaivaton, hyötyensä nähden.

Suomalaisen vapaaehtoisurheilun parissa pienikin tuki voi muuttaa mahdollisuuksia huomattavan paljon.

Paikallistuki hankkeiden kokonaiskulut jakautuvat vuonna 2004–2005 seuraavanlaisesti;

Ei hyväksyttävät	30%
Ohjaajapalkkio	22%
Muut hyväksyttävät	16%
Vuokra	13%
Välineet	12%
Koulutus	7%

Lähde: Seuratoiminnan paikallistuki – arviointiraportti toimintakaudelta 2004–2005, LIKES

Taulukossa esiteltyjen tuottojen vertailuun on otettu mukaan osallistumismaksut, paikallistuki ja kaikkien muiden tuottojen yhteenlaskettu summa.

Sinettiseurahankkeiden tuotot oli-

vat alhaiset verrattuna muihin hankemuotoihin. Selityksenä osittain se, että Sinettihanke on pääsääntöisesti seuran oman toiminnan kehittämishanke. Sinettitunnuksen saamiseksi seurat keskittyvät esimerkiksi ohjaajakoulutuksen tehostamiseen tai seuran toimintasuunnitelman laatimiseen.

Näin ollen lasten ja nuorten liikuttamiseen tähtäävien hankkeiden tuotot olivat suuremmat kuin Sinettihankkeiden. Tuottoja saadaan lähinnä osallistumismaksuista ja pääsääntöisesti avustavilta järjestöiltä, säätiöiltä tai kunnalta/kaupungilta.

PAIKALLISTUEN TALOUDELLINEN MERKITYS

Paikallistuen merkitys on huomattava yksittäisenä taloudellisena hyötynä, joka usein kohdistuu hankkeen tiettyyn osa-alueeseen.

- seurat hyödyntävät mahdollisuuden tehdä väline- ja varustehankintoja
- seurat edistävät palkkioiden maksamista koulutetuille ohjaajille / asiantuntijoille
- seurat maksavat vuokratilojen kuluja
- seurat edistävät ohjaajien ja seurassa mukana olevien vapaaehtoisten koulutusta.

Merkittävimpanä hyötynä vuonna 2004–2005 koettiin mahdollisuus väline- ja varustehankintojen tekkoon. Paikallistuki mahdollisti osallistumismaksujen alentamista tai poistamista, jota seurat myös pitivät tuolloin merkittävänä asiana.

Paikallistuen muu kuin taloudellinen merkitys

- hankkeen myötä on koettu, että toiminnan toteuttajien välinen yhteishenki ja tekemisen taso on parantunut
- lasten ja nuorten liikunnan harrastamisen mahdollisuudet ovat parantuneet
- tyttöjen harrastamisen lisääntymiseen on paikallistuen avulla vaikutettu myönteisesti
- yhteistyössä lasten/nuorten ja vanhempien välillä on tapahtunut edistystä
- hankkeet ovat edesauttaneet seuroja ylläpitämään harrasteliikuntaa kilpailullisuuden ohella

- aikuisten lisääntyneitä tietomääriä liikunnan vaikutuksista lasten ja nuorten hyvinvointiin on pidetty merkityksellisenä.

Muita huomattavia edistysalueita on ollut mm. lajituntemuksen lisääminen, syrjäkylien liikuntamahdollisuuksien monipuolistaminen, alueyhteistyön parantuminen ja erityisryhmien liikunnan harrastamisen lisääntyminen.

HANKKEIDEN ONNISTUMINEN

Vuonna 2004 hankkeet onnistuivat kokonaisuutena hyvin. Huomion arvoista on se, että hankkeiden järjestäjät painottavat hyvin erilaisia asioita. Esimerkiksi liikunnan kautta tulleiden tunnekokemusten, kuten hauskuuden, ilon ja tyytyväisyyden merkitystä arvostettiin paljon.

Välttämättä suurta osallistujamäärää ei aina voitu pitää hankkeen onnistuneimpana asiana. Tuen koettiin helpottavan toiminnan vakiinnuttamista.

SEURATOIMINNAN PAIKALLISTUEN HANKEMUODOT 2006–2007

MONIPUOLINEN HANKE 6–12 V. LAPSET

- Seura perustaa monipuolisen liikuntakerhon tai kehittää olemassa olevaa toimintaa
- Seura kehittää lajien harjoitusryhmien monipuolisuutta
- Hakemuksessa kerrotaan kauden suunnitelma ja kuvaus monipuolisuuden toteuttamisesta
- Pelisäännöt on sovittu lasten ja vanhempien kanssa

Monipuolinen hanke tukee lasten monipuolista liikuntaa ja urheilua, mahdollistaen sen, että jokainen voi löytää oman tapansa nauttia liikunnasta. Monipuolinen tapa liikkua lisää liikunnan iloa, lajitaitojen oppimista ja tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Palloliiton Taitokoulutoiminta sekä seurojen järjestämä liikuntakerhotoiminta esimerkiksi koululaisten iltapäivien yhteyteen ovat esimerkkejä tästä hankemuodosta.

NUORTEN HARRASTEHANKE 13–19 V.

- Kehittää jo toimivien ryhmien toimintaa ja perustaa uusia erilaisia harrastusvaihtoehtoja nuorille, jossa kilpaileminen ei ole välttämätöntä
- Kohdistettu aktiivisesta val-

mennustoiminnasta harrastusmaisempaan toimintaan siirtyville nuorille

- Paikallisten harrasteliikuntatapahtumien tai turnausten järjestäminen. Suosituksina ovat esim. yhteistyö eri lajien kanssa, tuoda esille nuorten oma aktiivisuus ja painottaen uudenlaisia tapoja toimia ja kilpailla.

Nuorten 13–17-vuotiaiden liikunnan määrä vähenee murrosiän kynnyksellä, usein liian paljon aikaa vievän harrastuksen ja liiallisen kilpailullisuuden takia. Uuden harrastuksen aloittaminen on nuorelle vaikeaa ja tarjonta suppeaa, joten nuorten harrastehanketuki kannustaa kokonaan uusien ryhmien perustamiseen tai toimivien ryhmien toimintaidean kehittämiseen. Nuoria halutaan kannustaa ottamaan vastuuta seuran toiminnassa ja kehittämisessä esimerkiksi aktivoimalla heidän rooliaan mielipiteiden esille tuomisessa.

Nuorten foorumin perustaminen aikuistuen eli harrastemanagerin tuen avulla sekä nuorten harrasteurheilun FUNBALL -tapahtumat ovat hyviä hanke-esimerkkejä jalkapallon parissa.

SINETTISEURAHANKE

- Seura tekee päätöksen johdokunnassa, että sen tavoitteena on kehittää seurasta Sinettiseura
- Seura nimeää Sinettiseuraprosessin vastaavan henkilön. Hakemuksessa on kuvaus toimenpiteistä, joilla edetään kohti Sinettiseuraa

Sinettiseuratoiminnan tavoitte-

na on saavuttaa seurassa yhteinen toimintatapa ja periaatteet, joiden avulla lasten ja nuorten toimintaa seurassa edistetään. Yhtenä merkittävänä apuna on seuran toimintalinja, joka tehdään seuran sisällä. Toimintalinja selvittää jäsenille ja muille toiminnasta kiinnostuneille, miksi seura on olemassa, millaisille arvoille seuran toiminta perustuu, miten käytännön asiat seurassa hoidetaan ja millaisia palveluja seura tarjoaa.

Palloliitolla on yleisten Sinettikriteerien lisäksi omia painotuksia. Tässä hankemuodossa yhteistyö piirien nuorisopäälliköiden ja piirijohtajien kanssa sekä liikunnan aluejärjestöjen kanssa on ensiarvoisen tärkeää.

OHJAAJIEN JA VALMENTAJIEN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

- Ohjaajien ja valmentajien 1- ja starttitason koulutukset
- Lajiliitot / alueet kouluttavat
- Seuran sisäinen koulutus, kouluttaja seuran sisäinen tai joku ulkopuolinen, ohjaajien/valmentajien tutorointi, seuran valmentajakerho, koulutus-toiminta, sekä muut tietoa ja taitoa lisäävät toimenpiteet

Valmentajien ja ohjaajien osaamisen kehittämisellä halutaan parantaa lasten ja nuorten innostusta liikokumaan. Ohjaajien ja valmentajien rooli on seuratoiminnassa kiistaton ja heidän ammattitaitonsa tukeminen on tärkeää. Paikallistuki suunnataan perustason koulutuksen, sekä seuran sisäisen ohjaajakoulutuksen tukemiseen.

Panostaminen erityisesti korttelijoukkueiden ohjaajien ja aloittelevien lasten ohjaajien/valmentajien tutor-koulutukseen on hyvä esimerkki jalkapallon ohjaajien osaamisen kehittämisestä.

MUU MERKITTÄVÄ HANKE

- Paikkakunnan lasten ja/tai nuorten liikuntaa edistävä hanke, joka ei ole perinteistä urheiluseuratoimintaa.
- Tuetaan innovatiivisia lasten ja nuorten liikuntahankkeita.

Liikuntatoiminta voi olla keskitynyt vain yhteen lajiin, tai myös useampaan, tärkeintä on toiminnan liikunnallisuus. Eri seurojen ja lajien välillä voi olla yhteistyötä. Muu merkittävä hanke voi olla myös vahvasti kasvatuksellista yhteistyötä ja lasten ja nuorten liikunnan hyvää ilmiötä korostava.

ESIMERKKEJÄ JALKAPALLO- SEUROJEN ERILAISISTA HANKKEISTA

*Seuraavaksi on esitelty tarkemmin erilaisia hanke-
muotoja ja seuroja, jotka saivat paikallistukea toimintaansa. Esimerkeiksi on pyritty löytämään monipuolisesti erilaisia ja erikokoisia seuroja ympäri Suomea.*

Monipuolisen liikunnan hankkeet:

- Jyväskylän Pallokerho

- Siilijärven Palloseura

Nuorten harrastehankkeet:

- Oriveden Tuisku
- Hämeenlinnan Jalkapalloseura
- Tikkurilan Palloseura

Ohjaajien ja valmentajien osaamisen kehittäminen:

- Kuusamon Pallo-Karhut ja FC Kurenpojat Pudasjärvi
- Tuusulan Palloseura
- Salon Palloilijat

Sinettiseurahankkeet:

- Muuramen Yritys
- KPV juniorit
- Ylöjärven Ilves ry

Muut hankkeet:

- Juniori-Hurtat Ry Lieksa

JYVÄSKYLÄSSÄ TYTÖILLE OMA TAITOKOULU

Jyväskylän Pallokerho ry on erityisesti nais- ja tyttöjalkapalloon suuntautunut seura, jonka kilpailullisena tavoitteena on kehittää edustusjoukkueensa tasoa yhä ylemmäksi kansallista huippua ja toimia samalla keskisuomalaisen nais- ja tyttöjalkapallon lippulaivana. Seuran pyrkimyksenä on kehittää järjestelmäänsä, jossa kortteliliiga luo pohjan juniorijoukkueisiin. Laadukkaan valmennustyön ansiosta seura voi täydentää naisten edustusjoukkuetta vuosittain lahjakkailta ja ennen kaikkea omilla sekä yhteistyöseurojen kasvateillaan.

JyPK tyttöjen kehityksen asialla

Taitokoulu on normaalista joukkueharjoittelusta poikkeavaa laadukasta lisäharjoitusta alle 12-vuotiaille innostuneille nuorille tytöille ja kykykoulu 12–15-vuotiaille motivoituneille ja lahjakkaille tytöille. Molemmat ryhmät painottavat monipuolista lisäharjoitusta jalkapallotaitojen kehittämiseen.

Vuodelle 2006–07, JyPK haki apurahaa sekä taitokoulu hankkeeseen että kykykoulu hankkeeseen. Taitokoulu oli se hanke, joka täytti Palloliiton ja Nuoren Suomen kriteerit ja näin ollen tukiraha myönnettiin seuran hankkeelle. JyPK seurajohdaja, Aki Järvinen kertoi hankkeiden toteuttamisesta seuraavaa; kesän alussa kerran viikossa -95, -96 ja -97 syntyneille nuorille järjestettävä taitokoulu saatiin pyörimään oman junioripäällikön vetämänä, myös

seuran omista B-junioreista saatiin apuohjaajia mukaan. Sisällöllisesti taitokoulun tarkoituksena on motivoida pelaajia ja antaa pelaajalle parempi mahdollisuus kehittyä jalkapalloilijana. Tavoitteena on myös saada mukaan muitakin harjoituksia kuin vain jalkapalloa esim. judo ja paini.

Eri lajien monipuolisuuden mahdollisuudet ovat Jyväskylän seudulla hyvät mutta huono harjoitusaika ei vielä antanut suunniteltujen lajien tutustumiseen hyvää mahdollisuutta. Aikaiset harjoitteluaajat valitettavasti verottivat myös osallistujamääriä pieneen.

Aki Järvinen oli myönteisellä mielellä toiminnan jatkuvuuden kannalta. "Askel kerrallaan ja paremmat harjoitusajat tähtäimessä elokuuhun asti ja sitten nähdään, että miten hanke toimii ja miten siitä edetään."

Kesällä seuran tavoitteena on aloittaa kykykoulu (12–15-vuotiaat), vaikkei siihen saatu tukea tänä vuonna.

Tuki on hyvin tärkeä rahallinen apu

Aki Järvisen mukaan seuran talouden kannalta tukiraha on ehdottoman tärkeä rahanlähde. Tuella rahoitetaan harjoitusvuorot, hankitaan välineitä ja tarvikkeita ja maksetaan apuohjaajien palkkiot. JyPK:ssa seuran valmentajat ovat kulukorvaus palkalla, jossa joukkueet maksavat valmentajien palkkiot ja seura maksaa edustusjoukkueen valmen-

nuksen. Mahdollisiin koulutuksiin haluttaisiin investoida myös lisää rahaa. Talousasioihin Aki Järvinen lisäsi, että hankkeiden kaikkiin hankintoihin ja kuluihin uppoaa joka kolikko ja seteli jota Palloliiton tuesta saadaan. On tärkeää, että seurassa kulut ja menot ovat aina suhteessa toisiinsa eli balanssi on pidettävä vuodesta toiseen. "Tuki on tärkeä vaikka enemmänkin rahaa menee.

Erityisesti harjoituskustannuksiin sijoitetaan runsaasti rahaa, koska harjoituspaikat ovat hieman hankalia, niin apurahat ja hankerahat ovat kaikki kaikessa.

Tulevaisuuden suunnitelmia JyPK:ssä tunnustellaan ja koetun perusteella on todettu, että raha ratkaisee paljon, joka tarkoittaa seuralle, että taitokoulun pyörittäminen olisi haastavaa ilman tukirahaa. "Hyvät harjoitusajat ovat myös tärkeä tekijä mahdollistaa kaikille sopiva taitokoulu. Vaikea päätös on, että millä vuoroilla käytetään kyky- ja taitokouluja, sillä ei haluttaisi vähentää joukkueiden treenejä tulevaisuudessa", täydentää Aki Järvinen.

SiPS:ssä USKOTAAN MONIPUOLISEEN LIIKUNTAAN

SiPS on Siilinjärvellä ja sen lähialuilla toimiva jalkapalloseura. Seura on ensisijaisesti kasvattajaseura C-junioreihin asti. Sitä vanhemmille seuralla on sekä kilpailu- että harastustoimintaa; mukana on poika- ja tyttöjoukkueita sekä aikuisjoukkueita aina ikämiehiin saakka. Lisenssipelaajia SiPS:ssä on noin 360, joista innokkaita junnujalkapalloilijoita on 330.

Nuorten liikunnalliset perustaidot ovat kärsineet inflaation

SiPS on yksi niistä 23 seurasta,

jolle myönnettiin monipuolisen liikunnan hanketukea vuonna 2006–07. Seuran valmennuspäällikkö, Kari Kesti, ei epäröinyt kertoessaan, että hänen mielestään nuorten motoriset perustaidot ja fyysiset ominaisuudet ovat kärsineet inflaation.

Junioritoiminnan keskeisenä ajatuksena on lapsen kokonaisvaltaisen kasvun ja kehityksen tukeminen sekä perheille yhteisen toiminnan järjestäminen. Hänen mielestään nuorten jalkapalloilijoiden taitoja on kehitettävä heti nuorena. Ryhmissä opitaan leikin kautta. Perusasiat kuten pallon pompottaminen ja kuljettaminen sekä jaloin että käsin ovat jo hyvin tärkeitä osaamisalueita varhaisessa iässä. Taitoryhmiä on Kari Kestin mukaan ollut SiPS:ssä jo ai-

kaisemminkin mutta nyt vasta ne on muokattu Palloliiton raamien mukaisiksi. ”Seurassa on nähty ennenkin, että tällaiset ryhmät ovat tärkeitä tukitoimia innokkaiden junnujen kehityksessä. Suomalaisten jalkapallo junnujen yleisten liikunnallisten valmiuksien taso on tärkeä osa-alue, jota tulisi kehittää systemaattisesti lajitreenien ohella, kuvailee valmennuspäällikkö Kesti.

Seurassa panostetaan liikunnallisten taitojen kehittämiseen sekä juoksuvalmentajan voimin että tutustumalla ulkopuolisen liikunnan vetäjän avulla muihin palloilulajeihin. Kesän ja talven aikana tehostetaan toimintaa sen hetkisten lajien suhteen. SiPS:ssä siis uskotaan siihen, että liikunnan monipuolistaminen edesauttaisi nuorten yleistä liikunnallista kehitystä.

Taitokoulu SiPS:n tapaan

Aluksi hankkeessa oli mukana vain poikia mutta nyt menneen ke-

vään aikana tytöt ovat myös kiinnostuneet taitokoulun toiminnasta.

Tavoitteena on saada 15 tyttöä per ikäluokka mukaan, ja luottoa tähän löytyy, sillä tyttöjen harrastajamäärät ovat lisääntyneet naisten jalkapallosuosioin kasvaessa. SiPS:ssä siis kasvatetaan jo uusia kalmareita ja sarapäitä tulevaisuuden naisjalkapallolle.

Taitokoulu kehittää myös koko seuran yhteistä toimintaa

Taitokoulu ja kykyryhmät antavat hyvät perustat taitojen kehitykselle. Järjestettävillä taitotapahtumilla halutaan pääsääntöisesti kehittää nuorten pelaajien taitoja ja tavoitteena on madaltaa kynnystä myös taitojen mittaamiselle esim. Palloliiton taitokilpailulajeissa.

Suuri haaste on saada valmentajat aktiivisemmin mukaan koko seuran yhteisiin tapahtumiin! Tämä koetaan varmasti haasteeksi monissa seuroissa SiPS:n lisäksi. Taitokoulu on keino lisätä myös seuran sisäistä yhteistyötä. On tärkeää, että seuran nykyisten toimintaryhmien; valmennuspäällikön, junioripäällikön ja taitovalmentajan tuella pystytään monipuolistamaan toimintaa.

Seurassa halutaan toteuttaa taitokouluja, joihin osallistuvat kaikki seuran 6–12-vuotiaat tytöt ja pojat kerran viikossa. Lähi-tulevaisuudessa SiPS:ssä halutaan laajentaa taitokouluryhmiä ja järjestää kaksi harjoittelukertaa yhden sijasta. Ideana on, että taitokouluun osallistutaisiin omien joukkueharjoitusten ohella. Systemaattisuus on Kari Kestin tulevaisuuden idea, ”taitokoulun avulla pystyisi keskittymään pelaajien tärkeisiin osa-alueisiin kuten esim. pallotek-

niikkaan, koordinaation taitoihin ja vartalon hallintaan sekä tehostamaan juoksuharjoittelua.”

Monipuolisen liikunnan hanketuki on seurassa taitokouluhankkeen käynnistävä tekijä. Seuralla on vastuu hoitaa talous niin että hankerahat käytetään ulkopuolisten resursien käyttöön ja uusien välineiden hankintaan. Tuet auttavat paremman laadun ja toiminnan kehittämiseen.

Taitokoulun voisi mahdollisesti järjestää SiPS:ssä ilman paikallistukea, mutta pätevät vetäjät ja mahdollisuus kouluttaa lisää valmentajia ovat tuen ansiosta paremmat. Seurassa uskotaan vahvasti, että on löydettävä laadukkaita tekijöitä, jossa määrä korvaa laadun. On tärkeää, että saavutetaan kaikkien sitoutuminen yhdessä, sillä kaikkien taustajoukkojen täysillä mukana oleminen on pääasia. Valmentajien, kouluttajien, vanhempien ja junnujen kaikkien täytyy sitoutua, sillä näin saavutetaan laadukas toiminta. Laadukas toiminta tarvitsee laadukkaat tekijät!

VASTUUTA NUORILLE ORIVEDEN TUISKUSSA

Ilman nuoria ja heidän yhteistyötä ei olisi tulevaisuutta. Nuorten vastuu seuran päätösasioissa edistää jatkuvuuden ja tulevaisuuden toivoa Oriveden Tuiskussa.

Tuisku jalkapalloseurana

Oriveden Tuiskun toiminnan painopiste on junioritoiminta; tarjoten kaikille hauskan ja kehittävän harrastuksen. Tytöt, pojat, kaiken kokoiset ja ikäiset ovat lämpimästi tervetulleita. Jalkapallo ei yksin saa kaikkea merkitystä, sillä pelitaitojen kehittämisen lisäksi tavoitteena on kasvattaa nuorista vastuuntuntoisia ja tasapainoisia aikuisia.

Nuorten Foorumin alkutaival

Keväällä 2006 Nuorten Foorumi sai ensimmäisen sykäyksen hallituksen jäsenten Maija Koppasen ja harrastemanagerin Heidi Vikstedtin johdolla. Tuiskussa Nuorten Foorumi ajatus otettiin innolla vastaan ja lupa toiminnan aloittamiseen saatiin heti kannustavasti ja myönteisesti suhtautuneelta Tuiskun hallitukselta. Foorumi toimii melko itsenäisesti seuran puheenjohtajan Tiina Sarisalmen ja hallituksen seurassa nuorten toimintaa ja vastuun ottamista. Syksyllä 2006 mukaan saatiin jo useita muita innostuneita

nuoria; noin 15 tyttöä ja 3 poikaa osallistui Nuorten Foorumiin. Tulevaisuuden tavoitteena on saada edustajia mukaan kaikista seuran nuorten joukkueista.

Tuiskun näköinen nuorten foorumi

Tarkoituksena on tehdä yhdessä mukana olevien nuorten kanssa foorumista Tuiskun näköinen, jossa uudet ideat ovat enemmän kuin tervetulleita. Koko Nuorten Foorumin toiminta on kaikille uutta, joten mitään varsinaista toimintasuunnitelmaa seuralla ei ole. Suunnitelmassa ei ole kokoontua säännöllisesti, vaan aina silloin kuin siltä tuntuu ja ideoita toiminnan kehittämiseksi syntyy.

”Tärkeätä on, että nuoret haluavat ja heidät saadaan mukaan seuratoimintaa, muutenkin kuin vain pelaajina. Heille annetaan mahdollisuus ottaa vastuuta seuran asioissa”,

kertoo nuoriin luottavainen puheenjohtaja Tiina Sarisalmi. Kaikki nuoret ovat hyvin tärkeässä tehtävässä vapaaehtoisina toimijoina mm. valmentajina. Heille koulutus on merkittävä asia. Nuorten Foorumi aktivoi nuoria ja antaa heille myös mahdollisuuden suunnitella ja toteuttaa omia ideoitaan seurassa. ”Nuorten saadessa vastuuta ja luottamusta he myös tuntevat saavansa vastinetta ajallensa ja teoillensa. Tämä on heille tilaisuus sanoa mielipiteensä asioista ja tulla huomatuksi”, tähdentää Sarisalmi. Henkilökohtainen kontakti seuran johdon ja nuorten välillä on tärkeää.

Tukiraha ja sen käyttö

Hanketuki on tärkeä avustus, ja se kaikki raha menee Nuorten Foorumin käyttöön. Se on heille kuin heidän omaa rahaansa, jota käytetään fiksusti mihin on tarvetta esim. koulutukseen, tapahtumien järjes-

tämiseen tms. Oma raha on tärkeä nuorille, sillä se motivoi ja antaa heille enemmän pelivaraa.

Nuorten Foorumin jatkuvuus ja tulevaisuus

Nuorten Foorumin jatkuvuus tulee säilymään, sillä se tukee pitkälti seuran toimintaa. Ilman nuoria ja heidän työtä ei seurassa olisi kunnan perustaa tulevaisuudelle. Nuorilla on vahvat siteet omaan seuraansa ja haluavat päästä vaikuttamaan ja tulla huomatuiksi.

Kun seuran kaikenlaisiin tehtäviin kasvetaan, on tärkeää, että tuki tulee seuran johtokunnalta ja hallitukselta. Tuiskussa on lämpimät ja läheiset siteet puheenjohtajan, hallituksen ja nuorten välillä. Nuorille halutaan antaa vastuuta, joka näin ollen edistää jatkuvuutta ja tulevaisuuden toivoa sekä seuralle että nuorille.

HÄMEENLINNASSA EROON DROP-OUT ILMIÖSTÄ

Hämeenlinnan Jalkapalloseurassa haettiin tukea nuorten harrastehankkeelle. Seuran tavoitteena oli perustaa Nuorten Foorumi, joka toimii harrastemanageri Juha Rikkisen ohjauksessa. Toiminnan avulla haluttiin vähentää nuorten drop-out-ilmiötä, kehittää vaihtoehtoisia harrastusmalleja sekä opettaa nuoria vapaaehtoisuuteen perustuen, toimimaan urheiluseurassa tulevaisuuden toimijoina.

Drop-out-ilmiön vähentäminen

Nuorten harrastehankkeen yhtenä tavoitteena oli pyrkiä vähentämään drop-out-ilmiötä 13–19-vuotiaiden pelaajien joukossa. Toiminnanjohtaja, Petri Puronahon mielestä tämä on haaste, joka vaatii monen vuoden toimintasuunnitelmaa. Seurassa halutaan toteuttaa vaihtoehtoisia malleja harrastaa jalkapalloa, kuten esimerkiksi B- ja C-nuorissa on selkeät kilpajoukkueet mutta myös näiden ohella harrastejoukkueet, joissa pidetään hauskaa, ei niinkään kilpailla tosissaan.

Myös erilaiset nuorille suunnatut jalkapallon ulkopuoliset tapahtumat pyrkivät edesauttamaan nuorten viihtyvyyttä ja näin pysymistä ohjauksessa, mutta myös mahdollisesti kevyemmässä seuratoiminnassa. ”Hämeenlinnan jalkapalloseurasta halutaan muokata yhä moniulotteisempi jalkapalloseura, jossa viihtyvät kaikki kilpa- ja harraste jalkapallosta kiinnostuneet nuoret, kuvailee

Petri Puronaho.

Nuorten Foorumin perustaminen ja käynnistäminen mahdollistaa nuorten edustajien osallistumisen hallituksen kokouksiin ja pääsyn vaikuttamaan seuran päätöskäytöksissä, saaden nuorten äänen kuuluviin seurassa tavalla tai toisella. Näin on todellinen mahdollisuus vaikuttaa koko seuratyön laatuun nuorten omalla panoksella.

”Tyttöjen osuus on ollut huomattavasti suurempi Nuorten Foorumin aloittaessa keväällä 2007 mutta poikia saadaan myös hiljalleen mukaan vastuulliseen tehtävään”, kertoo Petri Puronaho.

Nuorten harrastemanageri, Juha Rikkinen, tukee Nuorten Foorumia ja ideoi nuorten kanssa ryhmän muotoja ja projekteja. Nuoria kannustetaan ottamaan vastuuta projekteissa, oli se sitten pienimuotoisen futisturnauksen järjestäminen tai ylläpitää Nuorten Foorumi nettisivuja, joka toimii nuorten yhteydenpito-kanavana. ”Pallo on nuorilla ja he saavat ideoita lisää kontrolloidusti, sillä viime kädessä vastuu on tietenkin seuralla”, tähdentää Puronaho.

Suunnitelma toteutettu

Seurassa kerrottiin, että halu mo-

nipuolistaa seuran toimintaa on ollut selkeänä suunnitelmana ja että tukiraha ei ollut kaiken perusta hankkeen toteuttamiselle. Paikallistuen hakuprosessi koettiin melko vaivattomana, jossa seuran johtoa helpotti se, että heillä oli määrätietoinen lähestymistapa hankkeisiin. Merkittävä rahallinen tuki toki helpotti asioihin ja järjestelyihin.

Seuran toiminnanjohtaja ja harrastemanageri tuntuvat elävän täysillä mukana seuran edistämisen toteuttamisessa ja ohjauksessa.

Petri Puronahon luonnehti viimeimpiä kuulumisia Hämeenlinnan seurasta: ”Nuorten Foorumin on oltava nuorten juttu, jossa vanhemmat ovat vain tukena mukana. Nuorten on saatava tehdä oman näköinen juttu, heissä kun on potentiaali ideoidensa kanssa. Tarvitaan vain kärsivällisyyttä seuralta”.

Nuorten Foorumin ensimmäinen konkreettinen esimerkki on nyt syksyllä järjestettävä seuran jalkapallotenniksen mestaruusturnaus. Lisäksi katseet on suunnattu jo ensi vuodelle, jolloin harrastetoimintaa tulee kilpatoiminnan ohelle B-ikäisille ryhmille. Joukkue muokkaa itse toimintaansa mutta myös seura asettaa toiminnalle tavoitteita.

TiPS:ssä KUUNNELLAAN JA KUNNIOITETAAN NUORTEN ÄÄNTÄ

Tikkurilan Palloseurassa on noin 1000 jalkapallon pelaajaa, joista 13–19-vuotiaita on 440. Nuoret ovat oma-aloitteisia ja omaavat mielipiteitä ja näkemyksiä seuran asioista, ja juuri sitä TiPS:ssä halutaan, että nuorten ääni saataisiin kuuluviin. TiPS:lle myönnettiin nuorten harrastehanketuki 2006–07, sillä seuralla oli toimiva suunnitelma kehittää harrasteryhmien toimintaa ja perustaa uusia ryhmiä seuran nuorille.

Ideat nuorten ryhmän kehityksestä elävät ja niitä toteutetaan

TiPS:n hankkeeseen, johon seura haki ja sai tukirahaa kuului kaksi osaa; toinen kehittää jo olemassa olevien harrasteryhmien toimintaa ja kannustaa perustamaan uusia, kun taas toinen osa keskittyy enemmän nuorten vaikuttajaryhmien toimintaan, jossa nuorille tarjotaan koulutusta ja tutorointia seuran sisäisissä asioissa.

TiPS:ssä aloitettiin ”Nuorten Forumi” eli Nuorten Ryhmä jo kesällä 2006, jossa tavoitteena on saada nuorten ääni kuuluviin seurassa, kehittäen toimintaa monipuolisemmaksi harrastemanagerin avulla. Valmennuspäällikön, Pekka Söderströmin mukaan hankkeen avulla tehostetaan joukkueiden toimintaa, jossa päällimmäisenä tarkoituksena on saada eri-ikä ryh-

mien toiminta laadukkaammaksi ja monipuolisemmaksi.

”Hankkeen avulla saadaan nuorten ääni kuuluviin päätöksenteossa”, tähdentää Söderström.

Nuorten Ryhmässä on alusta lähtien ollut mukana oma-aloitteinen ja yhtenäinen porukka, joka koostuu lähinnä harrastajista mutta myös kilpailullisesti suuntautuneita nuoria on mukana.

”Kaikilla ei aika riitä mukana oloon mutta ovat hengessä mukana”, kuvailee Söderström ryhmässä nuorten motiiveja ja tarpeita hankkeessa mukana ololle.

Nuorten Ryhmän tavoitteena on tuoda nuorten ääni kuuluviin. Nuorten ryhmä on ollut innokkaina mukana varustesopimuksien toteutumisessa, suunnitellut päätäjäisten ohjelmaa sekä kehittäneet aloittelevien valmentajien mahdollisuuksia seurassa.

Nuoret esiintyvät edukseen, sekä seurassa ja piirin valiokunnassa, josta kiitos tulee aina takaisin TiPSiin. Kun TiPS:n nuoret ovat innoissaan se innostaa muitakin mukaan. Seurassa pidetään tärkeänä tulevaisuuden ja jatkuvuuden kannalta, että jokaiseen nuorten ikäluokkaan perustetaan oma harrasteryhmä, sillä on huomattu, että pienilläkin ponnistuksilla päästään eteenpäin.

TiPS:ssa halutaan edistää ajatusta nuorilta-nuorille tapahtuvasta toiminnasta.

Kilpaurheilun ja harrasturheilun välillä häilyvä raja

Nuorten ajatukset harrastuksesta muuttuvat jatkuvasti ja on tärkeää, että seurassa on kaikille pelaajille mahdollisuus sekä kilpailulliseen että kevyempään harrasturheiluun. ”Monilla nuorilla kilpaurheilun ja harrasturheilun raja on häilyvä. Todetun tarpeen vuoksi harrasteryhmien hanketoimintaa halutaan TiPS:ssä kehittää ja perustaa uusia ryhmiä”, kertoo Pekka Söderström vahvasta kokemuksestaan.

Hankkeen toteuttamiseen Suomen Palloliiton henkinen tuki on ollut tärkeää ja Nuoren Suomen kautta saatu taloudellinen paikallistuki on antanut paremmat mahdollisuudet onnistua.

”Tämä myös vahvistaa, että seuran toimintaa arvostetaan ja nähdään tärkeänä. Vapaaehtoistyötä on huomioitu hyvin, kiittelee valmennuspäällikkö.

Seuran johdolla TiPS on aktiivisesti yhteydessä lähialueen seuroihin, jotta nuorille löytyisi toimintaa vaikka jonkun pienemmän seuran ikäluokka olisi hiipumassa.

Harrastejoukkueiden valmentajien ohjaamista ja toimintaa tuetaan erilaisin tutorointitoimenpitein sekä valmentajatapaamisin. Harrastemanagerin ja nuorten ryhmän harrastejoukkueet ovat tässä kaikessa tukena. Seurassa uskotaan, että seurayhteistyöllä löydetään varmasti kaikille jalkapallon harrastusmahdollisuus!

VETÄJÄPULA SAI KUUSAMON JA PUDASJÄRVEN YHDISTÄMÄÄN VOIMANSA

Negatiivinen muuttoliike Koillismaalla sai Kuusamon Pallo-Karhut ja FC Kurenpojat Pudasjärveltä aloittamaan yhteistyön ohjaajien ja valmentajien kouluttamiseksi. Resurssien vähentyessä täytyi yhdistää voimia.

Yhteistyö välttämättömyys

Koillismaalla muuttoliike on ollut lisääntymään päin viime vuosina. Kuusamossa ja Pudasjärvellä aloitettiin yhteistyö jalkapallon saralla, jotta saataisiin koulutettua lisää valmentajia lasten ja nuorten toimintaan.

Kuusamon Pallo-Karhujen puuhamies Jarmo Paloniemi kertoo: ”Kun väki vähenee, vähenevät samalla myös resurssit, joten täytyy yhdistellä voimia toiminnan elossa säilyttämiseksi.”

Yhteistyö on siis lähes välttämättömyys näille Koillismaan seuroille. Kuusamon Pallo-Karhut ja Pudasjärven FC Kurenpojat järjestää valmentajille yhteisiä koulutustilaisuuksia vuoroin molemmilla paikkakunnilla. Kouluttajat tilaisuuksiin saapuvat Oulusta. Paikallistuen rooli on merkittävä, sillä ilman tukea varat valmentajien koulutukseen tulisi hankkia muualta, mikä tietäisi taas lisää tarvetta vapaaehtoistyölle.

Tavoitteet toteutuneet hyvin

Jarmo Paloniemen mukaan en-

simmäinen valmennuskurssi alkoi huhtikuussa ja suunnitelmissa on aloittaa toinen viimeistään syksyllä. Valmennuskurssien tärkeimpänä tavoitteena on pitää jalkapallo elinvoimaisena alueella. ”Nuoret ja lapset saavat terveenä touhuta mitä vain, kunhan vain voi harrastaa. Seuratoinnassa nuori kasvaa sosiaalisesti kansalaiseksi ja oppii ottamaan toisia huomioon yhteisössä.

Porukassa luodaan joukkuehenkeä ja yhteisöllisyyttä”, Paloniemi selittää ja jatkaa: ”Tarkoituksena on pitää lippua korkealla, vaikka muutotappioita esiintyykin, sillä tämä on myös yhteiskuntapoliittinen asia.”

Yhteistyötä tehdään ja tullaan myös tekemään jatkossa Pudasjärven kanssa.

Esimerkkinä tästä Paloniemi mainitsee kuusamolaiset pojat, jotka pelaavat Pudasjärvellä. Ilman näitä poikia Pudasjärvellä ei olisi joukkuetta tässä ikäluokassa laisinkaan. Yhteistyölinkki vahvistaa jo olemassa olevaa toimintaa.

Paikallistuki menee suoraan valmennuksen laadun kehittämiseen

Kuusamossa ja Pudasjärvellä seurojen rahoitus hoituu hyvin perinteisellä tavalla; suurin osa rahoituksesta tulee vanhemmilta, kenttä- ja salimaksuilla, toimintamaksuilla sekä talkoilla. Lisäksi kunnat antavat avustuksia, joiden osuus on tosin vain muutamia prosentteja kokonaisuudesta. Paloniemen mukaan paikallistukihankkeesta saatu avus-

tus on merkittävä kehittämisraha, joka menee suoraan valmentajien kouluttamiseen. Valmennuksen laadun kehittämisessä tämä on ensiarvoisen merkittävää. Seurojen varat menevät suurimmaksi osaksi kenttä- ja muihin maksuihin. Kokonaisbudjetissa valmennukseen menevä rahamäärä ei ole kovin merkittävä. Kaupunki sponsoroi valmentajakoulutusta maksaen noin neljänneksen, seurat neljänneksen ja paikallistuki kattaa noin puolet.

Haasteita riittää

”Kaiken a ja o jatkuvuudelle ovat selkeä tavoite ja maali. Motivaatio- taso on meidän seuroissamme hyvä ja meillä tehdään paljon vapaaehtoistyötä. Oman lapsen näkeminen potkimassa palloa on myös suurimmalle osalle oiva motivaattori” Paloniemi näkee asian.

Uhkakuvina voidaan nähdä vetäjien ja talkoolaisten määrän hiipuminen, sillä silloin hiipuu koko toiminta. Vetäjäpula on aina olemassa, riippumatta siitä onko kyseessä kasvukeskus vai muuttotappiollinen kunta.

Perusteena tälle koko ikänsä urheiluseuratoiminnassa ollut Paloniemi mainitsee vanhempien laske- neen innon osallistua talkoisiin viime vuosina. Osallistumisinto ei ole ollut näin alhainen miesmuistiin ja toiminta pyöriikin hyvin pitkälti muutamien motivoituneiden varassa; Koillismaan suurimpana haasteena on saada uusia ihmisiä mukaan.

VALMENNUSSELLINEN VALLANKUMOUS TUUSULAN PALLOSEURASSA

Tuusulan Palloseura tunnetaan erityisesti kasvatustajaseurana, jossa valmennuksen sekä harjoittelun laadulle halutaan antaa arvoa. Seuralle luodaan yhtenäinen harjoittelu- ja harjoituslinja. Kaikki uudet pelaajat, isä ja äitejä unohtamatta ovat tervetulleita mukaan toimintaan.

Tuusulan Palloseura uudistaa koko valmennusjärjestelmänsä

”Valmennushanke uudistaa valmennusjärjestelmän. Palkkasimme kuusi osa-aikaista valmentajaa, joista jokaisella on valmennettavanaan 2–3 ikäluokkaa. Nämä vastuvalmentajat vastaavat ikäluokan toiminnasta ja toimivat samalla ns. mentoreina vapaaehtoistyöntekijöille, eli isä- ja äitivalmentajille”, kertoo seuran toiminnanjohtaja Mikko Honkanen. Pääpointteina paikallistukihankkeelle ovat mm. vapaaehtoistyön kynnyksen madaltaminen, vapaaehtoisten ja pelaajien määrän lisääminen, pelaajien laadukas valmennus jo varhaisella iällä, valmentajien koulutus, ikäluokille useita valmentajia, jolloin jokainen valmentaja voi keskittyä vahvuuksiinsa, sekä harjoitusvuorojen parempi organisointi. Hankkeen suunnittelu ja toteutusvastuussa on toiminnanjohtaja Mikko Honkasen lisäksi valmennuspäällikkö Panu Turpeinen. Seuran johtokunta valvoo toimintaa normaalin seuratoiminnan ohjauksen keinoin.

Päteviä valmentajia haastava löytää

Tuusulan Palloseurassa on käytännön kokemuksia valmennuksen uudistamisesta vasta vuoden vaihteen tienoilta. ”Pätevien valmentajien löytäminen on haastavaa, koska he eivät voi olla sidottuja oman lapsen harrastamiseen”, toteaa Honkanen. Tästä huolimatta harjoitusten laadun nostaminen koetaan onnistuneeksi kaikin puolin. Rahoitus hankkeelle on saatu kerättyä hyvin, vaikka pitkäaikaisen rahoituspuhjan löytäminen vaatii paljon töitä. Run-

sas seuratoimijoiden määrä helpottaa varainkeruuta. Paikallistuki on isossa roolissa, koskien koko valmennuksen uudistamista Tuusulassa. ”Hanke ei ole irrallinen seuran muusta toiminnasta, joten on hie-man tulkinnanvaraista, mitkä kuluista kohdistuvat ko. hankkeeseen ja mitkä eivät” Honkanen näkee. Koko hankkeen kustannukset koostuvat koulutuskustannuksista, valmentajien kulukorvauksista ja palkkioista, ylimääräisistä tilavuokrista, sekä markkinoinnista. Paikallistuki kattaa noin kolmanneksen hankkeen rahoituksesta. Karkeasti kolmannes tulee yhteistyökumppaneilta, toinen kolmannes osallistumismaksuista ja loput katetaan seuran yleistoiminnan budjetista.

Tuusulan Palloseurassa voidaan toimintaa jatkaa myös paikallistuen jälkeen, koska toiminta on alun perin suunniteltu monipuolisesti. Näin ollen operatiivisen toiminnan jatka-

minen ei vaadi erityistoimenpiteitä. Normaali, laadukas ja ammattitaitoinen seuratoiminta turvaa järjestelmän jatkuvuuden.

Honkanen jatkaa: ”Rahoitusta ei tulevaisuudessa tarvita yhtä paljon, koska ns. aloituskustannukset jäävät pois. Muutoin katamme paikallistukirahan osuuden puuttumisen muilla rahoituskanavilla, joita olemme alkuvuoden aikana luoneet (seura hoitaa talkoina esim. liikuntapaikan hallinnointia, josta uutta budjetin ulkopuolista rahaa seuralle)”.

Yhteistyö ja tiedonkulku avainasioita

Yhteistyö seuratoiminnassa on yksi avainasia Honkasen mukaan. TuPS:sa yhteistyö koetaan toimivaksi ja ilman yhteistyötä toiminta olisikin huomattavasti vaikeampaa. Esimerkiksi peräkkäiset ikäluokat (esim. -98 ja -99) tuntevat toisensa paremmin saman vastuvalmentajan myötä. Tiedonkulku seuran sisällä on parantunut kuuden vastuvalmentajan myötä. Yhteistyötä edistää aktiivinen ja avoin tiedot-

taminen, jossa internetillä, sähköpostilla ja ennen kaikkea yhteisillä vanhempainilloilla on keskeinen merkitys.

Vastuvalmentajien ohella valmennuspäällikkö Panu Turpeinen on tärkeässä asemassa ja edellä mainitut henkilöt vastaavat käytännössä koko seuran juniorivalmennuksesta.

Toimivan yhteistyön lisäksi onnistuneen hankkeen täytyy olla sidottu seuran strategiaan, Honkasen mukaan. Mitään hanketta ei tulisi tehdä vain paikallistuen takia, vaan taustalla tulisi olla todellinen strateginen tarve.

Yllätyksiä tulee aina, mutta niitä voidaan vähentää järjestelmällisellä suunnittelulla. Keskeisten henkilöiden tulisi olla sitoutuneita alusta asti, myös lomien ja muiden haastavien ajankohtien osalta. Tulevien vuosien rahoitus tulisi suunnitella riittävän aikaisin jatkuvuuden takaamiseksi. Aktiivinen ja avoin tiedottaminen seuran sisällä lisää positiivista ilmapiiriä ja helpottaa koko seuraa kokemaan hankkeen omakseen.

LISÄÄ KONTROLLIA VALMENNUKSEEN SALON PALLOILJOISSA

Salossa valmennustoiminnan kehittäminen on yksi seuran päätavoitteista tulevina vuosina. Seurasta on puuttunut henkilö, jolla olisi ollut aikaa olla ohjaajien ja valmentajien tukena. Paikallistuen avulla pyritään myös kouluttamaan lisää valmentajia.

Enemmän vastuuhenkilöitä ohjaus- ja valmennuspuolelle

Salon Palloiljoissa tartuttiin heti mahdollisuuteen hakea paikallistukea valmennustoiminnan kehittämiseksi. ”Haluamme kehittää ohjauksen ja valmennuksen laatua rakentamalla tukiverkosto ohjaajille ja valmentajille, lisäämällä vastuuhenkilöitä ohjaus- ja valmennuspuolelle”, junioripäällikkö Ilpo Vesterinen kertoo.

Tuen hakemiselle motiiveja Vesterinen valottaa seuraavasti: ”Seuran motiivina on ’mitä parempaa valmennusta, sitä parempia pelaajia’. Lisäksi saisimme helpommin valmentajia, jos tukitoimet olisivat paremmat”.

Tärkeiksi asioiksi SalPa:ssa koetaan myös seurayhteistyön tiivistäminen niin Salon alueella, kuin SWU:n kautta TPS:n kanssa, pelaajamäärän kasvattaminen, etenkin vanhemmissa ikäluokissa, koulutusten määrän kasvattaminen, sekä taitotapahtumien määrän lisääminen.

”Valmennuksen linja on ollut jo usean vuoden, mutta kontrolli on puuttunut. Seurassa ei ole ollut

valmentajat -kerho, joka kokoon-tuisi säännöllisesti. Kerhon kaikki jäsenet kävisivät Lasten ohjaaja -kurssin ja D-kurssista Taidon opet-taminen -kurssin. Tällä tavoin nuoret pääsevät jatkuvan ohjauksen avulla kokeilemaan valmentamista. Tänä keväänä on nuoria saatukin mukavasti mukaan ja Lasten ohjaa- ja -kurssikin on heillä jo takana.”

Paikallistuen merkitys suuri erityisesti hankkeen aloitusvaiheessa

Salon Palloilijoiden talous on hyvällä mallilla, mutta paikallistuen merkitys koetaan kuitenkin merkittäväänä, erityisesti kehittämisprosessin alussa. Jatkossa Salossa halutaan kehittää toimintaa ilman tukeakin.

Vesterinen kertoo: ”hommaa jat-ketaan kehittäen askel kerrallaan toimintaa. Rahoitus tulee jatkosakin osallistujilta ja sponsoreilta, sekä toki tukianomuksia tullaan myös jatkossa täyttämään”.

Haasteina SalPa:ssa nähdään oikeiden ihmisten löytyminen vastuutehtäviin sekä valmennukseen. Aina on olemassa riski, että ”palkolliiset” joutuvat tekemään liikaa muita hommia, ettei urheiluasiaan jää riittävästi aikaa.

Oleellista on, että valmennuspäällikkö ja junioripäällikkö saavat keskittyä valmennustoiminnan kehittämiseen ja tukemiseen.

vastaavaa henkilöä, jolla olisi ollut aikaa olla ohjaajien ja valmentajien tukena. Jatkossa seurassa on kaksi henkilöä, jotka keskittyvät ainoastaan urheilullisten asioiden hoitoon. Junioripäällikkö huolehtii alle 13-vuotiaiden ohjaajista/valmentajista ja valmennuspäällikkö yli 13-vuotiaiden valmentajista.

Junioripäällikkö tai valmennuspäällikkö osallistuu säännöllisesti joukkueiden harjoituksiin” Vesterinen pohtii.

Suunnitelmallisuutta valmennukseen

Salolaisilla on koulutussuunnitelma, jossa pyritään kertomaan valmentajien ikäluokkakohtaiset vaatimukset koulutuksen suhteen. Ohjaajia ja valmentajia tullaan kou-

luttamaan liiton ja piirin kursseilla, lisääntyvän seuran sisäisen koulutuksen ohella. Koulutuksissa on aikeissa käyttää asiantuntijoita, kuten esimerkiksi juoksuvalmentajia ja fyysiseen harjoitteluun erikoistuneita henkilöitä. Nappulaliigaohjaajien koulutusta tullaan myös parantamaan. Heille tehdään jatkossa yhä tarkempia malliharjoituksia, jotta nappulaliigankin harjoitteet paransivat.

Salossa on monen muun kunnan tapaan pula valmentajista ja ohjaajista. Tähän haetaan ratkaisua Nuoret valmentajat -kerholla. Ilpo Vesterinen selventää: ”Pyrimme saamaan mukaan seuratoiminnassa mukana olevia sekä ulos jääneitä tai ulkona olevia nuoria ohjaus- ja valmennustoimintaan.

Tavoitteena on perustaa Nuoret

MUURAMEN YRITYS SINETTITASOLLE SEURAKEHITTÄJÄN AVULLA

Muurame on Jyväskylän vieressä sijaitseva, vauhdilla kasvava noin 9000 asukkaan kunta. Vuonna 1908 perustettu Muuramen Voimistelu- ja Urheiluseura Yrityksen jalkapallojaosto on myös saanut kokea vahvaa kasvua viime vuosina. Toiminnan laajentuessa kasvavat samalla myös haasteet ja laatuvaatimukset. Niinpä Muuramessa nähtiin Sinettiseurajärjestelmän olevan oiva mahdollisuus seuratoiminnan kehittämiseen.

Seurakehittäjän johdolla hanketta eteenpäin

Muuramen Yrityksessä on kahdeksan lajijaostoa, jalkapallojaoston ollessa niistä suurin. Viidesätoista joukkueessa on noin 300 pelaajaa, joista pääosa on junioreita. Yrityksen jalkapallojaoston puheenjohtaja ja monitoimimainen Auli Toiviainen kertoo: ”Jaostossa on yritetty saada kaikki toimijat hankkeen taakse ja ottamaan vastuuta pienistä asioista, mutta pääasiassa vastuuta ovat kantaneet jaoston puheenjohtaja ja muutama muu aktiivinen toimija. Hanke koskee siis pääasiassa seuran jalkapallojaostoa ja hankkeelle palkattiin palkkatuella seurakehittäjä, jonka tehtävänä on ollut viedä hanketta eteenpäin yhdessä eri työryhmien kanssa.” Seurassa pyritään tehostamaan toimintaa laatuvaatimusten kasvaessa, esimerkiksi seurassa noudatetaan yhdessä sovittuja toimintamalleja,

joita on nykyään myös dokumentoitu. Jalkapallojaoston toimintalinjaa rakennetaan Sinetikriteerien pohjalta. Seurassa juhlietaan vuonna 2008 satavuotista taivalta ja Sinettiseurakriteerit halutaankin täyttää viimeistään silloin.

Tavoitteiden täyttämiseksi Muuramen Yrityksessä kartoitettiin seuran ja jalkapallojaoston nykytila, jonka perusteella laadittiin kehityssuunnitelmat eri osa-alueille, ja niihin perustettiin myös työryhmiä.

Näiden työryhmien tehtävänä on oman alueen kehityssuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen käytännössä. Ohjaajana ja koordinaattorina kehityshankkeessa on toiminut seurakehittäjä Jarmo Hyvärinen, joka aloitti tehtävässään toukokuussa 2006.

Suunnitelmat saatu toteutettua melko kivuttomasti

Auli Toiviainen valottaa projektia seuraavasti: ”Lähes kaikki suunnitelmat on saatu toteutettua ja vietyä käytäntöön suhteellisen kivuttomasti, mutta osa suunnitelmista ja uudistuksista on vaatinut seuran toimihenkilöiltä pidemmän sisäistämisaajan. Hanke on vaatinut melkoisen paljon työtä ja aikaa vapaaehtoisilta toimihenkilöiltä mm. omien joukkuevelvollisuuksien lisäksi, joten on ymmärrettävää, että tiukasta aikataulusta täytyy joskus hieman tinkiä. Näin on ollut erittäin hyvä, että projektilla on ollut palkattu työntekijä, jonka tehtävänä on ollut ”potkia” muita eteenpäin.”

Yhteistyön merkitystä eri tahojen välillä tuskin tarvitsee korostaa liikaa. Sitä on edistetty säännöllisellä viestinnällä ja tiedottamisella seuran sisällä, ja myös eri lajijaostojen välillä. Hankkeen onnistumisen kulmakivinä nähdään nimenomaan yhteistyö, kaikkien mukanaolo, taitava ihmisjohtaminen, sekä vetäjä, joka voi keskittyä täyspäiväisesti hankkeen eteenpäinviemiseen.

Paikallistukea käytetään muun muassa seurakehittäjän kuluihin

Paikallistuella on merkittävä rooli Muuramen Yrityksen Sinettiprojektissa, sillä osa siitä käytetään muun muassa seurakehittäjän kuluihin. Huomautettavaa Toiviainen mainitsee: ”Tosin sinettiseurahankkeessa paikallistuen käyttäminen tuntuu olevan hieman vaikeata, koska säännöt ovat melkoisen tarkat rahankäytön suhteen, eikä hankkeella toteuteta oikeastaan käytännön toimintaa, vaan sillä edistetään liikuntamahdollisuuksia abstraktimmalla tasolla, eli tehdään pääasiassa linjauksia ja malleja toiminnan edistämiseksi ja kehittämiseksi”. Tulevaisuudessa Muuramen Yritys tulee varmasti hakemaan paikallistukea myös muihin hankkeisiinsa tästä projektista saatujen hyvien kokemusten perusteella.

PERINTEIKÄS KPV VAALII JUNIORITYÖTÄ SINETTI TAVOITTEENAAN

*Kokkolan Pallo-Veikot juhlii vuonna 2010 kahdeksankymmenvuotista taivaltaan jalkapallon saralla. Matkan varrella seura on saavuttanut menestystä kansallisella tasolla, mutta vielä tärkeämpänä seikkana juniorityö on säilynyt laadukkaana. Sinettiseurahanke on osa nykyaikais-
tamista, kuitenkin unoh-
tamatta vanhoja hyväksi
havaittuja toimintamalleja
juniorityössä.*

Laadukas juniorityö avain menestykseen

Kokkolan Pallo-Veikot (KPV) on perustettu vuonna 1930, joten seuralla riittää perinteitä. Tasokas juniorityö on ollut aina merkittävä osa seuran toimintaa. Pitkälti laadukkaana junioritoiminnan ansiosta seura nousi Suomen Mestaruussarjaan vuonna 1966. Kolme vuotta myöhemmin seurassa juhlittiin Suomen mestareita, joukkueen koostuessa pääsoin oman kylän pojista. Samana vuonna myös KPV:n A-juniorit voittivat ikäluokkansa Suomen mestaruuden. Mestaruussarjasta mitaleita ropisi 1970-luvulla vuosina 1971, 1973 ja 1975. Vaikka mitaleita ei ole enää tullut entiseen tahtiin, perustaa tämän päivän KPV toimintansa edelleen takavuosien malliin hyvin hoidetulle juniorityölle. Niinpä seurassa päätettiin hakea Sinettiseuratuunnusta nimenomaan KPV:n juniorijaostolle. Sinettiseuratoiminta on nykyaikaistettu malli toiminnasta, jota Kokkolassa on harjoitettu

jo vuosikymmeniä. Samoja arvoja vaalitaan edelleen. Nykyään seurassa on noin 400 lisenssipelaajaa, lähes sadan jalkapallokoululaisen ohella.

Sinettiseurahanke sai alkunsa junioripäällikkö Jouko Vierimaan mukaan: "Ajatuksesta päivittää junioritoimintaa ohjaavat arvot ja henki."

Sinettiseuralla on malli antaa hyvän ja nykyaikaisen pohjan junioritoiminnan kehittämiseen. Kokkolan Pallo-Veikoissa on pohja kunnossa, joten puitteet hankkeen hakemiselle olivat hyvät, sillä suuria muutoksia ja uudistuksia ei toimintaan tarvittu.

"Hankkeen hakemiseen on löydetty apua aikaisemmin Sinettiä hakeneiden seurojen internetsivuilta ja niiltä löytyvistä materiaaleista", Jouko Vierimaan toteaa. KPV:n tavoitteena on saada oma valmennuspäällikkö pienille kentille (6–12-vuotiaat) sekä isoille kentille (13–19-vuotiaat). Ensiksi mainittu tukisi enemmän monipuolista lii-

kuntaa jalkapalloharrastuksessa ja jälkimmäinen tukisi enemmän kilpaurheilua.

Kokkolan Pallo-Veikkojen talous on vakaalla pohjalla

KPV:n taloutta pyritään rahoittamaan myös muilla keinoilla, kuin pelkästään paikallistuella. Jouko Vierimaan mukaan: "Jo pelkästään junioritoiminnassa pyöritetään 250 000 euron rahamäärää. Tukea tuli 2500 euroa Sinettiseuraksi hakemiseen. Totta kai, tuella on merkitys, sillä tuon 2500 euron hankkimiseen saisi tehdä paljon töitä." Tulevaisuudessa Pallo-Veikot suunnittelee jatkavansa samaa rataa kuten tähänkin asti. Toimintaan kerätään varoja pieninä palasina monilta eri tahoilta. Paikallistuen jatkuvuutta toivotaan myös tulevina vuosina. Sinetin myötä Kokkolassa odotetaan Pallo-Veikkojen saavan lisää näkyvyyttä nimenomaan laadukkaana lasten ja nuorten jalkapalloseurana, sekä pystyvän antamaan itsestään kaikin tavoin myönteisen kuvan lapsia harrastukseen tuoville vanhemmille. Sinettiseurakriteerien täyttämisen uskotaan tukevan markkinoinnin ohella seuran kaikkea toimintaa.

SINETTIJÄRJESTELMÄ AUTTAA YLÖJÄRVEN ILVESTÄ

Ylöjärven Ilves tunnetaan erikoisurheiluseurana lajeinaan jalkapallo, futsal, jääkiekko, ringette ja salibandy. Jalkapallo on selkeästi lajeista suurin. Kaudella 2006 5–8 vuoden ikäisiä lapsia ja nuoria oli mukana 685 pelkästään jalkapallossa. Harrastajien kasvava määrä on antanut aihetta koko lajin toiminnan kehittämiseksi.

Tampereen piirin järjestämä Futuro –koulutus antoi alkusysäyksen

Ylöjärven Ilveksen jalkapalloseuran sinettiseurahanke on osittain saanut alkunsa jaoston osallistuttua Palloliiton Tampereen piirin järjestämään Futuro-koulutukseen 2006. Seuran jääkiekon ja ringeten jaostot ovat jo aiemmin saaneet sinettiseuramerkin.

Jalkapallon osalta sinettiseurahanke on luonnollista jatkoa koko seuran tavoittelemaan yhtenäiseen toimintamalliin. Jalkapallon suosio seurassa on muutaman ison kasvukauden jälkeen hieman tasoittunut. Tästä huolimatta uusia pelaajia tulee vuosittain mukavasti, etenkin nuorimpaan 6-vuotiaiden joukkueikäluokkaan.

”Haluamme erityisesti huomioida juuri näiden nuorimpien ikäluokkien ohjaajien osaamisen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa” Timo Ruhanen, jalkapallojaoston puheenjohtaja kertoo.

Sinettiseurahanketta koordinoi jalkapallojaoston valmennuspäällikkö

ja kunkin ikäluokan vastaava juni-oripäällikkö. Ylöjärven Ilves haluaa toimintansa parantamisen ohella lisätä tietoa junioreille ja heidän vanhemmilleen seuran harrastusmahdollisuuksista yleensäkin.

Uusia valmentajia ja ohjaajia

Kausittain Ilveksen jalkapallojaostolla toimii ohjaajia/valmentajia noin neljässäkympyessä joukkueessa/ikäluokassa lähes sata. Heidän osaamista halutaan kehittää niin, että jokaisessa joukkueessa/ikäluokassa olisi vähintään D-tason koulutuksen saanut ohjaaja/valmentaja.

Ruhanen mainitsee: ”Toistaiseksi koulutushanke etenee hyvin, tänä keväänä koulutetaan 20 C/D-tasolle ohjaajaa/valmentajaa edellisvuosina koulutettujen lisäksi. Lisäksi meillä on 25 joukkueenjohtajakoulutuksen saanutta.”

Ilveksen omana koulutuksena toimihenkilöt ovat saaneet seuran ja jaoston strategiasta tietoa kauden avausinfotilaisuudessa.

Kaikille vanhemmille järjestettiin oma tilaisuus toukokuussa. Toimintaa kehitetään edelleen tiiviillä yhteistyöllä Palloliiton piiriin, muun muassa jaoston puheenjohtajan osallistumisella kehitysvaliokunnan työskentelyyn. Yhteistyö toimii saumattomasti seuran hallinnon ja muiden jaostojen välillä.

Kehitystoiminta jatkuu

Ylöjärven Ilveksen talous perustuu hyvin pitkälti osallistujien maksamiin toimintamaksuihin.

Kuitenkin myös ”paikallistuen arvo jalkapallon osalla on todella merkittävä”, kuten Ruhanen valaisee. Hän jatkaa: ”Nyt ensimmäistä kertaa saatu paikallistuki ei yksistään riitä kattamaan jatkossa vaadittavaa toiminnan kehittämistä. Kehitystoiminta jatkuu ja päärahoituksena ovat toimintamaksut”.

Tavoitteena Ilveksellä on, yhdessä seuran hallinnon kanssa, saada merkittäviä sponsoreita toiminnan tueksi, vaikka se onkin haasteellinen urakka.

”Toiminnan onnistumisen perustana ovat ehdottomasti motivoituneet ja sitoutuneet toimihenkilöt, jotka itse jo kokevat vapaaehtoistoimijoina koko toiminnan arvokkaaksi ja mielekkääksi, onhan se myös heille yhtäläillä harrastustoimintaa lasten ja nuorten hyväksi”, Ruhanen lopettaa.

JALKAPALLO TAKAISIN LIEKSAAN

Lieksan Hurtat tunnetaan erityisesti jääkiekkoseurana. Pohjois-Karjalalaisessa reilun kolmentoistatuhannen asukkaan kaupungissa haluttiin saada jalkapallotoiminta takaisin, ja niinpä jääkiekkoseura Lieksan Hurttiin liitettiin jalkapallojaosto viime vuonna. Seura on mukana erityisesti lasten ja nuorten toiminnassa.

Lieksassa jalkapallolle löytyi tilausta

”Hanke sai alkunsa vuosi sitten kesällä, kun vanhat pelaajat alkoivat puhua jalkapallon takaisin saamiseksi Lieksaan”, kertoo Lieksan Hurttien jalkapallojaoston puheenjohtaja Amal Touil. Hankkeessa ovat Touilin lisäksi jalkapallojaosto, eli: sihteeri Ilkka Hoffren, rahastonhoitaja Jani Öystilä, sekä naisten

edustajana Minna Apajalahti. Jalkapallotoiminnan aloittamisen kohderyhmänä ovat erityisesti lapset ja nuoret. Tälle kohderyhmälle on jo vuosia kaivattu jalkapalloaktiiviteettia, sillä se on puuttunut tyystin. Monena edellisvuotena on Lieksassa toiminut jalkapallokoulu, jossa on ollut mukana noin 150 lasta. Jalkapallokoulun ohella Hurtat aloittaa vuosina 1992 sekä 1995 syntyneiden lasten jalkapallosarjatoiminnan.

Lieksan Hurttien tavoitteena on, Amal Touilin mukaan, elvyttää ja säilyttää jalkapallo jatkossakin Lieksassa. Seurassa on tavoitteena lisäksi tyttöjalkapallon aloittaminen kesällä 2007 pienkenttäpelinä. Toimenpiteinä jalkapallotoiminnan kestävyydelle ja pysyvyydelle Touil mainitsee mahdollisimman monen henkilön mukaan saamisen, niin valmennukseen kuin muuhunkin toimintaan. Käytännössä tämä tarkoittaa lisää vapaaehtoistyötä.

Paikalliset yritykset aktiivisesti mukana hankkeessa

Seuran taloutta on hoidettu muun

muassa myymällä mainostilaa joukkueiden pelipaidoissa. ”Lieksalaiset yritykset ovat olleet kiitettävästi mukana yhteistyössä ja osallistuneet muutenkin aktiivisesti uuden jalkapalloseuran tukemiseen”, Touil kertoo. Uusia mainossopimuksia tullaan varmasti vielä tekemään tulevaisuudessa. Talkootyöt seurassa ovat vielä tärkeämmässä roolissa, muuten toiminta ei olisikaan mahdollista. Lieksan Hurtissa ei tavoitella kuuta taivaalta, vaan aiotaan edetä hiljalleen, jotta jalkapallolle saataisiin vankempi pohja ja harrastajia lisää. Samoja henkilöitä ei haluta kuormittaa liikaa talkootöillä, siksi olisikin tärkeää saada uutta verta mukaan.

Käytännössä jalkapallotoimintaa olisi ollut lähes mahdotonta aloittaa ilman paikallistukea, koska kaikki alkaa lähes ”nollatilanteesta”. Amal Touil sanoo että: ”paikallistuen merkitys on ollut elinehto jalkapallotoiminnan uudelleen käynnistämiseen Lieksassa”. Paikallistuki kattaa monia alkuvaiheen kuluja, kuten väline- ja tarvikkehankintoja, jotta saadaan homma pyörimään.

VERTAILUSSA POHJOISMAISIA LASTEN JA NUORTEN LIIKUNNAN TUKIMUOTOJA

Ruotsissa ja Norjassa lasten ja nuorten liikuntaa sekä seuratoimintaa tuetaan paikallistuen tapaan. Ruotsissa harrastetukien jakamisen historia alkoi jo 1980-luvulla, kun taas Norjassa vuonna 2000 (Lämsä 2005, 48–52).

Ruotsissa vuonna 2004 käynnistynyt paikallistukiohjelma Handslaget, joka on verrattavissa suomalaiseseen paikallistukiohjelmaan, päättyi heinäkuussa 2007. Handslagetin toiminta koordinoidaan lajiliittojen ja aluejärjestöjen kautta. Lajiliitot toimivat itsenäisesti hankkeiden koordinoinnissa, mutta hankkeilla on valtakunnallisesti yhtenevät sisällöt ja tavoitteet.

Ruotsissa jaettavan tuen määrä on huomattavasti suurempi kuin Suomessa; neljän vuoden aikana tukea jaettiin noin 107 miljoonaa euroa. Vertailun vuoksi todettakoon, että Suomessa vastaava määrä oli 0,4 miljoonaa euroa vuonna 2005 ja 1,4 miljoonaa euroa vuonna 2006. (Lehtonen 2006, 28, 45)

Norjan paikallistukiprojekti päättyi vuonna 2004. Tätä nykyä urheiluliitolla ja olympiakomitealla (NIF) on useita yhteisiä liikuntaprojekteja, jotka ovat sisällöltään pitkälti paikallistukihankkeiden kaltaisia. Norjan liikuntapolitiikan keskeinen osa on lasten ja nuorten liikuntaharrastuksen tukeminen valtion varoista.

Norjalainen malli korostaa nuorten osuutta Suomea enemmän. Monis-

sa hankkeissa korostetaan lasten ja nuorten arkipäivän liikuntaa, jossa kouluilla on merkittävä rooli.

Osallistumiskynnystä liikunta-toimintaan pyritään madaltamaan liikunta-aktiiviteettien lisäämisellä jokapäiväiseen kasvu- ja elinym-
päristöön. Kuten Ruotsissa, myös Norjassa rahalliset resurssit ovat merkittävästi suuremmat kuin Suomessa.

Kaikissa edellä mainituissa maissa tavoitteet ovat samansuuntaiset, muun muassa liikunnan monipuolisuus ja verkostoituminen ovat avainasioita. Lähes kaikkien projektien

päämääränä on lasten ja nuorten arkipäivän liikunnan harrastamisen helppous ja yksinkertaisuus.

Suurimmat erot tulevat Ruotsin ja Norjan hyväksi nimenomaan jaettavan rahallisen tuen määrässä, sekä tiiviin koulujen kanssa tehtävä yhteistyön tiimoilta. Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa hankkeisiin liittyviä tietoja kerätään tutkimusten kautta, jotta saataisiin arvokasta tietoa hankkeiden hyödyistä, sekä lasten ja nuorten liikunnan vaikutuksista yleensä. (Lehtonen 2006, 28, 45)

ONNISTUMISEN KULMAKIVET JA KOMPASTUMISEN VÄLTÄMINEN

”Kaiken a ja o jatkuvuudelle ovat selkeä tavoite ja maali”, sanoo Ari Paloniemi Kuusamon Pallo-Karhujen ja FC Pudasjärven hankkeesta. Seuraavassa muutamia vinkkejä hanketta suunnitteleville:

- ole yhteistyössä piirien nuorisopäälliköiden ja piirijohtajien kanssa hankkeen suunnittelu- ja toteutusvaiheessa.
- ole yhteistyössä liikunnan aluejärjestöjen kanssa erityisesti liikuntakerhotoiminnan ja Sinettiseurahankkeen yhteydessä.
- ota mallia muilta seuroilta ja keksi itse lisää
- hyödynnä hanketta seuran sisäisen yhteishengen edistämiseksi
- aktiivinen tiedottaminen seuran sisällä helpottaa yhteistyötä ja lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta.
- varmista eri tahojen sitoutuminen hankkeen vaiheisiin ennen hakuvaihetta
- sovi jo etukäteen vastuualueista eri henkilöille = älä tee itse kaikkea
- nuoriin on tärkeä luottaa tulevaisuuden suunnan näyttäjänä ja antaa heille vastuuta seurassa.
- panostaminen seuratoiminnan taustajoukkojen vahvistamiseen on aina hyvä valinta
- hanke antaa mahdollisuuden uuden luomiseen, innovoi

rohkeasti

- monet vanhemmat, jotka eivät ole mukana tiiviisti kenttätöissä, voivat olla hanketyön ammattilaisia ja haluavat olla mukana seuran kehittämissä töissä
- kysyminen kannattaa aina
- aikataulutusta ja hankkeen jakaminen osiin auttaa pysymään tavoitteissa
- kaikki asiat eivät useimmiten toteudu, salli se itsellesi, mutta ole sinnikäs ja opi virheistä

PAIKALLISTUKEA VUOSINA 1999–2006 SAANEET JALKA- PALLOSEURAT

AC Kirkkonummi
Ajax Sarkkiranta ry
Alastaron Urheilijat
Alavuden Peli-Veikot
Atlantis FC
BK-46
Esbo Bollklubb
Espoon Tikka ry
Euran Pallo
FC Afro-Euro Giants
FC Anttola
FC Espoo ry
FC Futura ry Porvoo
FC Haka
FC Halikko
FC Hariganes
FC Honka ry
FC Inter Turku
FC Jazz
FC Kangasala
FC Kankeat
FC Kasiysi Espoo ry
FC Kiffen Malmi
FC Kiisto ry
FC Kirkkonummi, FCK
FC KiSuLa
FC Kontu Itä-Helsinki

FC Kuusysi ry
FC LaPa ry
FC Nokia
FC Pohjois-Haagan Urheilijat ry
FC Pyrkönmäki
FC Rauma
FC Reipas
FC Saarijärvi
FC Sport-39
FC Viikingit ry
FC Ylivieskan Pallo
FF Jaro
Forssan Jalkapalloklubi
GBK Gamlakarleby Bollklubb
GrIFK Fotboll rf
Haapajärven Kiilat
Haminan Pallo-Kissat
Haukilahden Pallo
HIFK Soccer
HJK
HJK Juniorit,
HooGee/ HC Keimo
Hovsala Bollklubb
Huhtasuon Kisa ry
HUKI Jyväskylä ry
Hyvinkään Palloseura
Hämeenlinnan Jalkapalloseura
IF Gnistan
IFK Vasa
Iittalan Pallo
Ikaalisten Urheilijat
Ilmajoen Kisailijat
Ilves Futis-liiga
Ilves ry jalkapallo
Imatran Pallo-Salamat
Imatran Palloseura (IPS)
Iskmo Jungsund BK
Itä-Hakkilan Kilpa
Jalkapalloseura Rakuunat ry
JIPPO Joensuu
JJK Juniorit ry
Joensuun Palloseura ry
Joensuun Ratanat ja Joensuun Pallo
Joroisten Jyske
Juankosken Pyrkivä
Juniori Hurtat
Juniori KuPS
Juopulin Nuorisoseurain Urheilijat
Juuan Palloseura (JuPS)
Jyväskylän Nousu ry
Jyväskylän Pallokerho ry
Järvenpään Palloseura
Kaarinan Pojat ry
Kajaanin Haka
Kajaanin Palloilijat ry (KaPa)
Kangasniemen Palloilijat
Kankaanpään Pallo
Karhu-Futis ry
Kauhajoen Karhu
Kausalan Yritys
Keitelelen NuJu
Kellokosken Alku
Kemijärven Pallo-55

Keminmaan Pallo
Keravan Pallo 75 ry
Keuruun Pallo
Kiimingin Riento
Kivibois / KPV
Koivukylän Palloseura ry
Kokemäen Pallo ry
Kokkolan Palloseura
Kokkolan Palloveikot juniorit ry
Konneveden Urheilijat
Korian Ponsi
Korson Palloseura
Kortesjärven Järvi-Veikot
Kotkan Nappulat
Kotkan Peli-Karhut
Kotkan Työväen Palloilijat
Kouvolan Sudet
KPV -juniorit
Kumu JT ry
Kuopion Mimmifutis
Kurikan Ryhti
Kuusamon Pallokarhut ja FC Kurenpojat
Käpylän Pallo ry
Laitilan Jyske
Lammin Veto
Lappeenrannan Pallo ry
LAUTP ry
Lauttakylän Luja
Lehmon Pallo -77
Lempäälän Kisa jp
Leppävaaran Pallo ry
Leppäveden Leppä
Liedon Pallo
Malmin Palloseura
Mikkelin Kissat
Mikkelin Palloilijat
Musan Salama ry
Muuramen Yritys
Myllykosken Pallo -47
Mäntsälän Urheilijat
Nations United
Nice Futis ry
Nokian Palloseura
Noormarkun Koitto
Nummelan Palloseura
Nurmijärven Jalkapalloseura (NJS)
Nykarleby Idrottsklubb rf
Oravais IF
Oriveden Tuisku ry
Otavan Viesti ry
Oulun Luistinseura
Oulun Naisfutis ry
Oulun Palloseura juniorit
Outokummun Pallo -84 ry
Pallo-lirot
Pallo-Kerho 37, Iisalmi (PK-37)
Pallokerho-35
Palokan Riento ry
Paraisten Nappulaliiga
Peli-Karhut
Porin Palloilijat
PS Kemi Kings

Puistolalan Urheilijat
Pukkilan Vesa
Puolangan Pallo-80
Puotinkylän Valtti ry
Pyлкönmäen Yrittävä ry
Rakuunat Juniorit ry
Salon Palloilijat
SAPA ry
Saukkolan Pallol ry
Seinäjoen Mimmiliiga ry
Siilinjärven Palloseura ry
Sporting Club Raisio
Sporting Kristina
Star Team / co Punainen Risti
Suomussalmen Palloseura ry
Suonenjoen Pallo -52
Suurmetsän Urheilijat ry
Tampereen Palloilijat ry
Tampereen Pallo-Veikot ry
Tervarit Juniorit ry
Tikkurilan Palloseura ry
Toijalan Pallo-49
Tornion Pallo-47
ToTa-Juniorit
TPS ry
Turun Kisa-Veikot ry
Turun Pallokerho ry
Turun Palloseura
Turun Weikot
Tuusulan Palloseura ry
Törnävän Pallo-55 ry
Urjalan Palloseura ry
Uus-Lavolan Peli-Pojat ry
Vaasan Palloseura Juniorit
Vammalan PS
Vampulan Urheilijat
Vanhankylän Alku ry
Vantaan Icehearts
Vantaan Jalkapalloseura
Veikkolan Veikot
Viitasaaren Jalkapallokubi ry
Visan Pallo juniorit
WJK Juniorit
Ylämyllyn Yllätys ry
Ylänteen Kiri
Ylöjärven Ilves
ÅIFK
Äänekosken Huima ry

LÄHTEET

Lehtonen, K. 2006. Seuratoiminnan paikallistuki. Arviointiraportti toimintakaudelta 2004–2005. Liikunnan ja kansanterveyden julkaisuja 180. Liikunnan ja kansanterveyden edistämissektori LIKES. Jyväskylä.

Lämsä, J. 2005. Lasten ja nuorten liikuntaohjelman 1999–2004 arviointi. Nuori Suomi ry.

MUISTIINPANOJA

Sata vuotta suomalaista jalkapalloa – kentällä ja hyvässä seurassa

KAIKKI PELAA.®

SUOMEN PALLOLIITTO

OPETUSMINISTERIÖ

Suomen Palloliitto ry.
PL 191
00251 Helsinki
p. (09) 7421 51
www.palloliitto.fi